

Oponentský posudek diplomové/bakalářské práce

Název práce: Respekt k důstojnosti člověka jako základ kvality sociální práce s lidmi s duševním onemocněním

Autor práce: Martina Podlípá

Obor studia: Etika v sociální práci

Posudek vypracoval: Adam Mackerle

Datum: 13. 5. 2022

Předložená diplomová práce po formální stránce naplňuje standardy a očekávání kladené na tento typ práce, a to jak rozsahem (99 normostran je více, než je doporučený rozsah, ale ne příliš), formátováním, prací se zdroji i svou povahou.

Práce si stanovuje za cíl porovnat vůči sobě pojem lidské důstojnosti a na zotavení zaměřený přístup u osob s dušením onemocnění. Struktura práce je srozumitelná a logická: od definice a popisu toho, co můžeme mít na mysli termínem „lidská důstojnost“, přes přehled toho, jak je tato důstojnost kodifikována v právních dokumentech nejrozličnější úrovně, dále přes popis na zotavení zaměřeného přístupu až k prozkoumání vztahu mezi tímto přístupem a otázkou lidské důstojnosti. Text práce vyznívá nakonec poněkud apologeticky ve prospěch zmíněného přístupu, což na něj vrhá částečně stín zaujatosti, nicméně spíše jen okrajově. U práce oceňuji trochu zdolnou, ale užitečnou praxi uvádět na začátku kapitoly, o čem bude pojednávat a jaká je její struktura – čtenář tak ví, co má očekávat, a neztratí se. Na druhou stranu Závěr na konci práce není závěrem, ale spíše celkovým shrnutím, tj. nevyvozuje nic zásadně nového, spíše jen rekapituluje, což je škoda.

Ve struktuře práce snad zaráží jen přítomnost Základního zákona Spolkové republiky Německo (s. 22-23) v jinak dobře hierarchicky strukturovaném seznamu různých právních dokumentů zahrnujících lidskou důstojnost. Proč je zde tento text zmíněn? A je-li tu tento, proč tu nejsou ústavy všech dalších evropských zemí?

Z obsahového hlediska mi není jasné, jaký je vztah mezi lidskou důstojností a obecnou péčí o někoho. Na s. 33 autorka práce zmiňuje uplatnění etického hlediska přímo vůči sociálním pracovníkům v prohlášení Mezinárodní federace soc. pracovníků, aby o něco později prohlásila (s. 34), že je zde „zásadní etický pojem lidské důstojnosti vztažen také přímo k osobě pomáhajícího profesionála“. Na přelomu stran 34 a 35 pak tuto skutečnost spojuje s péčí soc. pracovníka o sebe samého. Je péče o sebe sama totéž jako vztažení pojmu lidské důstojnosti na sebe?

Zvláště v úvodu překvapuje, že na s. 7 jsou zmiňovány myšlenky Elisabeth Kúbler-Rossových a Marka Raginse, aniž by autorka uvedla, kde je lze dohledat, a podobně na s. 10 se vyskytuje definice lidské důstojnosti („lidská důstojnost jako ne-zcizitelná hodnota lidských bytostí jako

lidských bytostí“), která není uvedena jako citace, ale fakticky se nachází např. ve *Vybraných kapitolách gerontologie* od Holmerové a kol., ale i v různých menších obměnách jinde. Proč studentka nepřiznala, že se jedná o převzatou formulaci? V kapitole 1.5 autorka hovoří o „vyspělých zemích“ – co má tímto termínem na mysli? Proč některé země sem zařazuje a jiné ne? Které by např. nebyly ty „vyspělé“? Zkoumala jejich vztah k otázce lidské důstojnosti?

Práce jako celek hodnotím – až na menší detaily – jako velmi dobře koncipovanou a zpracovanou a rozhodně ji doporučuji k obhajobě.

Adam Mackerle